Ч. 144 Неділя 29 червня (11 липня) 1897. Рік VII

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій години по полудни.

Редакция і Адміністрация: улиця Чарнецкого ч. 8.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жадане і за зложенем оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої".

Передплата у Львові в бюрі дневників Люд. Пльона і в ц. к. Староствах на провинциї:

на цілий рік зр.	2·40
на пів року „	1·20
на чверть року „	—·60
місячно . . „	—·20

Поодиноке число 1 кр.

З почтовою пересилкою:

на цілий рік зр.	5·40
на пів року „	2·70
на чверть року „	1·35
місячно . . „	—·45

Поодиноке число 3 кр.

Пос. Беркс о ситуациї і „Руслан" о Славяньскім союзї.

(Конець).

Пос. Беркс — каже „Руслан" дальше — указав головно на два моменти, іменно на момент економічний і момент полїтичний. Економічний постановив він на першім плянї, виходячи з оправданого становиска, що матеріяльний добробит був і буде завсїгди найлучшою і найтривальшою підвалиною сили, зросту і розвою кождого народу. Акцентував він сей момент і длятого, бо Галичина з Буковиною з одного боку а полудневі альпейскі краї враз з Дальматиєю з другого належать ще завсїгди до тих країв коронних, про котрі всякі правительства і Ради державні доси найменьше дбали. Економічне положене населеня сих країв мабуть однаково невідрадне і потребує державної помочи. Коли пос. Вахнянин в старім парляментї упимнув ся у міністра справедливости о видачу острійшої новелї до закона против лихви і указав при тім, що в Галичинї мимо закона з 1877 року ґрасує лихва грошева, збіжева, роботою землею і товаром, то прислухуючі ся виводам нашого посла посли словіньскі та хорватскі замічали голосно, що подібні невідрадні прояви експльоатациї посред ством лихви панують і в полудневих краях славяньских, лише з тою різницею, що місце жида заступає там Італїянець. Не дивота проте, що „Союз славяньский" постановив собі за першу задачу, яку прийде ся єму довершити в новім парляментї, змагане до реформ социяльно-економічних, щоби передовсїм двигнути біднїйші верстви господарско занедбаних країв альпейских, побережних та Галичини враз з Буковиною. Пос. Беркс мав надію, що новий парлямент з більшою ревностию прийме ся за роботу економічну, позаяк число заступників біднїйших верств зросло через послів V. куриї. Однакож надія та знидїла в виду факту, що социяльні демократи сполучили ся з обструкциєю на позір будьто, щоби побороювати звісні язикові розпоряджєня, а на дїлї з засади, щоби не допустити до поправи долї біднїйших верств і через те не зменьшати числа приятелїв, на котрих они опирають ся.

Другий момент річи пос. Беркса був полїтичної натури. Він згадав передовсїм про розпорядженя язикові в користь Чехів. Пос. Беркс не уважає їх за дїйстну причину обструкциї, бо они не насилують Нїмцїв, а лише яких 300 урядників нїмецких, котрим велено присвоїти собі знане обох краєвих язиків в Чехії і на Мораві. Він, подібно як і ми, узнає ті розпорядженя яко акт справедливости, вимірений Чехам, а випливаючий з рівноправности, запорученої кождому народови австрийскому в постановах основних державних законів. Дїйстна причина обструкциї лежить в тім, що Нїмцї не хотять розстати ся з централїзмом нїмецким і з псевдолїбералїзмом нїмецко-жидівским. Централїзм помагав Нїмцям до геґемониї над Славянами австрийскими, а лїбералїзм — одно що школа менчестерска — позваляв їм, визискувати економічно всї краї коронні, а іменно біднїйші верстви народу. З тою господаркою лїберальної ери мала би теперішна більшість парляментарна покінчити і то болить Нїмцїв, а ще в більшій мірі союзників їх — жидів. Борба, що предстоїть новій палатї посольскій, то борба з капіталїзмом, котрий боїть ся великих реформ социяльних, т. є. тих реформ, що мали би двигнути дотеперішних невольників капіталїзму. Не дивота проте, що Нїмцї і праса жидівска подали собі руку до знищеня теперішної більшости парляментарної і до поваленя правительства, котре в троновій річи заповіло двигнене хлїборобів і поміч для робітників фабричних, визискуваних капіталом.

В річи пос. Беркса важний і той уступ, в котрім сказано, що „Славяньский християньско-народний Союз" так довго лише буде піддержувати теперішну більшість парляментарну, як довго та більшість стоїть па становиску повної рівноправности всїх народів австрийских, а інтереси народні Словінцїв не суть загрожені. Ми з своєї сторони сказали те саме вже давнїйше в імени Русинів галицких та буковиньских, а стоять на тім самім условію і Хорвати. „Союз" трех народів славяньских, що вперве повстав в Радї державній, піддержить з всякою щиростю справедливі змаганя других народів Долитавщини, але застеріг собі зовсїм вільну руку, наколи би теперішна більшість парляментарна не дбала про інтереси Русинів та полудневих Славян або схотїла дїлати на шкоду тих народів.

Додамо, що лїберальна праса кинула ся шершенем на річ пос. Беркса, іменно против уступу, в котрім Беркс говорить про змаганя більшости, покінчити вже раз рішучо з господаркою лїберальної ери.

Омбрелльо.*)

(Оповідане з ческого — Франтїшка Герітсса).

„Чорт бери — —"

Але ославлений князь пекла не слухає так легко від часу Фавста людского поклику. А на парасоль мого приятеля не має вже нї найменшої охоти.

Бідний парасолище так виглядав! Фірма фабрики, прилїплена довкола пишного волотого медалю в єго серединї, була на жаль нечетка. Красний ланцушок з білого дротика і ґумова обручка опинили ся в кишени приятелевого кафтана вже чотири кроки за склепом в Белзку, де парасоль був куплений. Однако і без тих дрібних додатків виглядав наш парасоль дуже сьвіжо, коли ми переступали італїяньску границю.

Але за то по тиждневій подорожи! Парасоля не можна вже нї розтягнути нї розпяти над головою. Дроти поуривали ся і покривили. На шовку, що покривав останки дротяного кістяка, знати кожду дощеву каплю, що на него упала. Були в нїм і дїри. А рубець немов би миші пообгризали.

— Маєш! До того всього зломив ся і кусник ручки. — Навіть не можна більше підперти ся!

Задержуємо ся на улици. „Що робити з тим парасолем? — Чорт єго бери!" — повтаряє рішучо приятель.

Там котять ся ґрізні филї Тибру.

Колиб лише з долу, від берега, не дивилось на нас двоє блескучих очий. „Прошу, лише скачіть!" — вдаєть ся, що нурець здогадує ся нашого наміру і глумливо усьміхає ся. — „Я зарав Вас витягну на берег".... І поправляє на собі червоний пояс і закочує рукави кратчастої сорочки.

— Той чоловік готов вкінци скочити і за моїм парасолем.

— Дуже імовірно.

— То з того не буде нїчо!

Вже витає нас з далека церков сьв. Петра і Ватикан.

— Щаслива гадка! — Приятель затирає руки з радости над удачною вигадкою.

Віддає парасоль перед входом до музея і спокійно ховає до кишенї одержаний значок від служачого. За хвилю знов єї виймає і незамітно дре папір на дрібні кусники та кидає в кут. — „Спалив за собою всї мости" — шепче урадований.

Виходимо з музея, утомлені, з порожними кишенями. Кілько дверий перейдеш, тілько разів витягай по пів лїри, а в величезній ватиканьскій палатї легко заблудити. Нераз переходить ся одними дверми і шість разів.

Холодно, байдужно переходимо попри чоловіка з широкими раменами і здоровенними руками. Мігби ломити скали, а стоїть тут від рана та пильнує палиць. Они там розставлені по під стїну в порядку, рядом як войско; між ними і наш парасоль.

Поглядом напів глумливим, але й напів жалісним пращаємо ся з ним.

— Signore! (Пане!)

Якесь зле причуте приспішує наші кроки.

— Signor! — Signori! — Ecco l'ombrello! (Пане, панове! Ось парасоль!)

Дігнав нас щасливо.

— Тут ваш парасоль. Ви забули.

Приятель в розпуцї. Непевний, чи не допустив ся якого злочину.

— А так, так — я мав якийсь парасоль — признає ся тихим голосом почервонївши.

— Таж я добре знав — відповідає чемно Італїянець усьміхаючись.

— Але — перебиває приятель. — Попав знов на добру гадку. — На жаль — і переглядає всї свої кишенї, середину капелюха, рукави, мошонку з грішми, сягає до чобіт — нема значка, пропав! — говорить приятель більше знаками як словами і здвигнув раменами, немов би хотїв сказати: „Що я на то пораджу?" — Пускаємось дальше.

Однако наші честні ческі лиця роблять чудеса. Чоловік заступає нам дорогу. — „Атже я увірю — нї? Не знаю, кого маю перед со-

*) „Омбрелльо" італїяньске слово — значить парасоль.

Новинки.

Львів дня 10-го липня 1897.

— **Іменованя.** Ц. к. Дирекция почт надала посади: 1) почтмайстрів: в Топорові Меч. Дуткевичеви почтмайстрови з Хшанова, в Щуровій Фр. Лещиньскому ц. к. вислуженому поручникови, в Дубецку експедиторови Павл. Ільницкому, в Станиславові Мих. Мазуркови почтмайстрови з Липинок, в Липинках експедиторови Евг. Клеменсевичеви; 2) експедиентів: в Микуличині експедиентці Мел. Борисевич, в Сущині експедиторови Фел. Короткевичеви, в Ляцкім великім посесорови Леон. Викарскому, в Висовій експедиторови Ів. Фішерови, в Романові експедиторови Мар. Обертиньскому, в Толщеві Алекс. Янушевскій, в Висневій коло Ропчиць експедиентці Мар. Пилецкій, в Николаеві коло Бродів експедиторови Теод. Майковскому, в Кроводржи Ем. Ясельскій, в Ленках горішних експедиентці Ван. Чекапьскій, в Ропінці Оск. Пасендорфови експедиентови з Дикова старого, у Вздові Ал. Михалевскій, в Грембові експедиторови Ів. Яворскому, в Корчові експедиторови Стеф. Строцкому; 3) почтових стайничих: в Хшанові Ем. Цетнеровій.

— **Є. Е. п. Намістник** в дальшій своїй подорожи по надвірняньскім повіті прибув передвчера до Ворохти полудневим поїздом в товаристві старости п. Галецкого. Кн. Намістник розпитував управителя лісів Шимковского о відносини тамошні в адміністрациі державних лісів. В Вороненці вивів Є. Ексцеленция з поїзду і поїхав дресиною до парового тартаку. Відтак окремим лісовим поїздом поїхав аби оглянути ліси. Вечером повернув кн. Намістник з Яремча до Станиславова.

— **Страшна буря з градом** навістила дня 1-го липня с. р. (в четвер) повіт мілецкий. Знищені в цілім значіню того слова всї засіви, так, що навіть в полях, де перед пів годиною буяли красні колоски, не лишило ся ні одно стебло на знак, що тут було збіже, бо чого не витолочив град, то замулила страшна злива. Громи позапалювали в кількох місцях села, причім погибло двоє людий і 6 штук худоби.

— **Огні.** В Самборі на передмістю Середня згоріли в ночи з вівтірка на середу чотири загороди. Сторожа огнева не допустила до дальшого ширеня огню. — Від Кристинополя пишуть: Дня 7-го липня погорів в Сільци белскім о півночи значним коштом що лише побудований тартак з млином, заосмотрений електричним сьвітлом; при тім спалило ся кілька стосів нарізаних дощок. Причина огню незвістна. Тартак був обезпечений. Завдяки тихій ночи пожар не зробив ніякої шкоди поблизьким сусїдам.

— **Релїґія розкоші.** Нову віру скомпонував др. Бруно Вілле, німецкий учений. Зразу був він лише лїтератом о досить голоснім імени в Німеччинї; на старість захотїлось єму стати фільософом і реформатором нещасливої людскости, то-ж і видумав віру, котра наказує кождому чоловікови розкошувати. Вілле прибув недавно до Відня і держав свої виклади о новій вірі в сали музичного товариства при невеликій участи слухачів. З Відня поїхав він до Градця і там по однім викладї опиcцв ся під ключем.

— **Самоубийства** в незвичайний способ допустили ся в Парижи чотири робітницї швачки, в наслїдок того, що їх покинули чоловіки. Всї они подушили ся у спільнім мешканю вуглянним ґазом. Полишали листи до свояків і картку підписану всїма чотирма, на котрій були слова: „Умираємо з власної волї і без жалю!“

— **Способ підпираня домашного промислу.** Міністерство рільництва в Болгариї видало розпорядженє, що всї урядники, а навіть посли, коли засїдають в „собранію“, мають носити убори тілько з краєвих матерій, вироблених в Болгариї. Кожда матерня на уборі мусить мати урядову печатку, що она справдї роблена в краю. Начальники урядів мають право візитувати своїх підвластних, чи виповняють тої припис а всяке оминенє єго буде карати ся строгими грошевими і дисциплїнарними карами.

— **Дивне явище** оглядали онодги в затоцї морскій коло Барцельони. Через кілька годин поверхня моря то підносила ся, то опадала на цїлий метер в протягу десять мінут. При однім англійскім корабли военнім порвали ся з тої причини линви від котвиць і він мусїв виїхати на отверте море.

— **По новомодному.** В Парижи отруїла ся 17-лїтна сьпівачка Матильда Т. Она запросила до себе на снїданє чотири подруги, і сказала, що вже пережилась, а коли сьвіт уже не має нїчого для неї цїкавого, то загадала покінчити з житєм. Добрі подруженьки не відраджували її того, а противно, обговорювали як найдокладнїйше всї способи самоубийства, потім одна з них пійшла купити отрую, а пережита 17-лїтна випила єї при всїх. По смерти самоубийницї добрі подруги повідомили о тім полїцию.

— **Нове стрільне оружє для войска.** З Берлина пишуть: Знаний фабрикант оружя Мавзер зладив пістолї і карабіни, що маючи шість, десять або навіть двайцять ладунків не лише становлять т. зв. оружя репетирове, але по відданю першого вистрілу самі набивають ся і без всякої помочи стріляючого суть готові до нового вистрілу. Письмо ґенерала Вілле п. назв. „Мавзера самопали“ дає близші поясненя що-до нового оружя, захвалюючи єго певність, тревалість і доси вже випробовану скуточність, котра при дальшім усовершеню представляє далекосяглі надії. Цївка і замок суть так уставлені, що противдїланем сили пороху при вистрілї подають ся о пів широкости пальця назад, відчиняють своїм натиском скусний замок, викидують останок вистріленого ладунку, а пружина всуває рівночасно новий ладунок до цївки, зачиняє ся замок, котрий разом з цївкою приходить знов на своє відповідне місце. Все то дїє ся з такою скоростию, що в першій секундї шість до сїм цїльних стрілів можна віддати. Тим способом є можливість при першій вправі стріляючого таким самопалом о шести набоях віддати в однїй мінутї шістьдесять до сїмдесять вистрілів, самопалом о десяти набоях вісїмдесять, а о двайцяти набоях девятьдесять вистрілів. Тягар наладованого карабіна о десяти набоях виносить лиш 2 кільограми. Коли тї подрібности вірні, то нове оружє перевисшає скоростию, легкостию і скуточностию всї дотеперішнї оружя ручні.

— **Хитрий злодій.** Сими днями лучила ся в Берлинї така пригода: До одної огородової реставрациї приїхав молодий чоловік на біцикли, сїв коло столика і поставив коло себе біцикль. По хвили вийшов до огорода новий біциклїст і представивши ся товаришеви яко судовий урядник Мартін з Шарльотенбурґа, сїв при єго столику полишивши біцикль коло огородових штахетів на улици. Коли нові знакомі розмавляли і заїдали снїданє, надбіг якийсь чоловік, сїв скоро на стоячий при штахетах біцикль і в єдній хвили щез з очий присутних. „Украли менї біцикль!“ крикнув „урядник“. — „Позичте менї вашого на хвильку. Зараз верну“ — і вискочивши на біцикль нового знакомого пігнав за злодієм і доси не вернув.

— **Помер** Стефан Штогрин, народний учитель в Городищи королївскім, дня 7 с. м., в 66-ім роцї житя, а 42-ім учительскої служби.

бою? Чи я нинїшний — га? — Ось є! Лиш беріть то що ваше! Ваш парасоль — прошу!...

Рівночасно звістне витягнене руки, якби за вами гнало рамя полипа. Але таку особливу прислугу треба й добре нагородити.

Мовчки, не кажучи нї слова, з німій задумі обходимо площу сьв. Петра. Минаємо анґельску вежу і ми знов за мостом. Ідемо дальше і дальше.

Приятель несе свій парасоль на руках, немов колисав дитину. „Навернений марнотравний син...“ Але суть хвилї, коли чоловік не засьміє ся анї з найгіршого дотепу.

Нараз підняв ся парасоль в гору, як витягнена шабля і засьвітив у воздусї. Приятель махнув ним, немов би хотів кого ударити. Вилив свою злість на безчувственнім предметї. Ударив ним о камінне поруче, що окружає площу на горі Пінчіо, звідки такий чудовий вид на вічне місто, що хвиля пережита тут нїколи не вийде з памяти чоловіка.

— Парасоль? — Що за парасоль? — відзиває ся нараз приятель збуджений з своєї одушевленої задуми тим словом, що несподївано до него промовлено.

— Як? Що то є! Таж ви самі кинули єго перед хвилею в корчі — я сам бачив на власні очи. І то я видів — говорив полїцянт острішим голосом — що ви умисне хотїли ушкодити поруче, власність держави. — Почав приглядати ся поручу і справдї в однім місци було оно вищерблене. — Адїть — тут! — крикнув триюмфуючо. — А ось і corpus delicti! — Витягнув з поміж густого галузя лавру нещастний парасоль переломаний в половинї. — Ну, що на то скажете? Чим витолкуєте ся?— питає сторож публичної безпечности.

Нема иншої ради як охолодити горячу кров італїяньского полїциянта двома лїрами.

— Molte grazie, signor (Дуже дякую, пане).... А тут ваш парасоль. О, прошу, прошу— можете єго взяти. Я цїлком вдоволений вашим оправданєм. Прошу! Возьміть. — Так. Не позволю нїяк, аби ви потерпіли яку шкоду. — Поручаю ся панове!

Ідемо римскими улицями, поступаємо непевними кроками і розглядаємо ся на всї сторони, немов би чого глядали.

Нїгде нема кривки.

Всюди житє, всюди товпи людий. А ніч лїтна чудова, ясна, тиха і тепла.

Парасоль спав знаменито в готели; на вигідній, мягкій софі. Кидаючи на него погляд повний терпкого докору, відходить єго пан зі мною на прогульки по Римі. Кождого дня приходячи і відходячи не забув мій приятель задержати свого лютого погляду на щасливім парасоли.

— Але не все буде тобі так добре! — крикнув вкінци одного дня приятель. — Чекай! — Голос єго був страшний, затвердїлий, не було в нім нї крихти нїжности, співчутя, милосердия. На жаль мушу то сказати о моїм приятелю. Парасоль з грохотом полетів за комин.

На канапі опинив ся подорожний куфер. Всьо збирає ся і складає. Вкінци запаковали ся, куфер замкнений на ключ.

Не забуло ся чого? Нічні сорочки, щітка до зубів, гребені, мило — всьо запаковане. Добре! — Тут ще сїрники. Сїрники возьмуть ся до кишенї. Більше нїчого? — Нї. Всьо готове. Тепер плащ на куфер. Так! Щоби всьо було в купі. Нехай служачий знесе мої пакунки на долину до воза!

Рахунок заплачений. Заспокоєні більше менше всї витягаючі ся руки. Дверцї воза отворені. До середини кладуть куфер. „Плащ є?“ — „Так, добре! Маєте на пиво!“

А тепер сїдаймо!

— Щасливої дороги! — кличе нам ввічливо портиєр замикаючи дверцї. Роздав ся свист бича. „Вйо!“ — І конї рушили возом.

Однако вправні руки візника знов їх задержують. З сїний роздає ся приказ, аби заждати. Вибігає цїлий персонал готелю з господарем на чолї.

— Що стало ся? — Що такого? Чому не їдемо? Чого стоїмо? — питає неспокійно приятель не причуваючи нїчого доброго.

Перед товпи, що висунула ся з готелю на улицю аж до воза, творить наш милий парасоль. — „В моїм домім не згине анї волос!“ — каже гордо властитель готелю.

А приятель вже щедро сипле довкола себе грішми в нагороду за таку честноту. „Маєте, ось тут!“ Простягає ся з жадобою множество рук.

Ідемо на дворець. Парасоль лежить на колїнах у приятеля. Він так притискає єго, немов би умирав зі страху, щоби не стратив єго, не згубив, або не забув у возї. І власноручно заніс єго до ждальнї. Зі ждальнї несе єго послугач, ступаючи крок в крок за ним.

Приятель іде наперед з куфром і плащем і вкладає їх до ваґону.

— Ще парасоль! — повідає послугач входячи до ваґону, ледве що приятель всцїв відсапнути.

— Ах так — парасоль! — О — ах! Прошу, добрий чоловіче. Тут мала нагорода! Ах, ви не знаєте, як я вам вдячний. Дякую вам! Сердечно вам дякую!

— За тї гроші — бурмоче приятель — був би менї заніс до ваґону і плащ і куфер і я не потребував би був сам тягнути ся. Я вже

Господарство, промисл, торговля, гігієна і вихованє.

Добрі ради.

Думайте завчасу, який стан, яке званє вибирати!

— Пригадка на вакациї. Не хочемо о тім богато говорити, о непорадности наших людий; не хочемо розказувати широко, як то у нас молоді люди по найбільшій части марнують найкрасші літа через то, що анї їх родителї, анї они самі не подумають завчасу о тім, який стан, якє званє собі вибирати, щоби як найскорше і як найлекше добити ся до кавалка хлїба і забезпечити собі будучність. Се звістно загально. Але на то таки мусимо конче звернути увагу. що у нас єсть такий погляд, що лиш дуже високими студиями можна добити ся не лиш до якогось становища але й значіня в суспільности. Богато родителїв, богато и молодіжи кладе навіть на значівє більшу вагу, як на дїйстне забезпеченє собі красшої будучности. Причиною того єсть хибне у нас понимане значіня чоловіка серед суспільности. Батько селянин посилає сина до школи нераз лиш длятого, щоби з него було щось „висшого"; молодець учить ся нераз і двайцять лїт лиш на то, щоби стати мізерним урядником, нещасливим учителем або сьвящеником на голодівцї — нехай і так; але за то, коли він дібє ся того становища, уважає ся вже за щось лїпшого, за щось висшого. Такий погляд єсть хибний, бо не стан робить чоловіка висшим, але чоловік робить стан висшим. Нехай би лиш н. пр. всї селяни господарі старали ся придбати собі більше знаня, висшого образованя, а показалось би, що стан хлїборобский станув би не лиш на рівнї з иншими станами, але в деяким взглядї був би навіть висшим, хоч би лиш длятого, що єсть вповні независимим. Так і єсть по части. Властителї більших посілостий, деякі купцї і промисловцї, хоч навіть і не мають таких високих наук як хоч би й високі урядники, професори або сьвященики, уважають ся таки висшими від них. Виходить з того, що не в тім річ, щоби собі через науку придбати якесь висше значінє, але в тім, щоби знайти собі спосіб до житя. А той спосіб можна знайти в кождім станї; скоро же знайде ся спосіб, то вже легко можна виробити собі значінє. Тепер, коли кінчить ся рік шкільний, а незадовго має розпочати ся новий, коли богато молодих людий кінчить школи і коли родичі будуть незадовго знов віддавати свої діти до школи, пора подумати над тим, яке вибирати званє. Наша рада під тим взглядом була би така: Треба бути менше ідеальним, більше практичним; не тратити богато часу, бо з кождим роком стає тяжше; не сягати високо, але за то глубше в житє і уважати всї стани однакові та вибирати той, в котрім ще найскорше можна добити ся кусника хлїба. Не пхати дїти за всяку цїну в т. зв. „висші стани", бо їх поправдї нема, але старати ся подавати їм через науку як найскорше спосіб до практичного житя. Тим же, з молодих людий, котрі би конче хотїли віддавати ся висшим наукам, радили би ми, щоби они вступали більше на реальну дорогу, учили ся завчасу таких наук як математика, фізика, хемія і рисунки а відтак вступали до технїки та учили ся на інжинїрів, будівничих, механїків і взагалї технїків. Таким людем стоїть нинї цїлий сьвіт отвором.

— Що робити, щоби бараболї не гнили? Причиною гнитя бараболь єсть рід малесенького грибка, котрий розрастає ся на листю бараболї; розродні его дістають ся відтак аж до самих бараболь в земли і суть відтак причиною, що они гниють. Коли бараболї зачнуть гнити, тогди вже нема ради, отже треба тогди радити, коли той грибок покаже ся на листю. А то пізнати ось по чім: зверха на листю показують ся плями з білявими берегами; пізнїйше стають они брунатні або чорні, а листє і бадилє від них усихає. Показало ся, що вітриоль міди або т. зв. синий камінь убиває той грибок, або бодай не дає єму так борзо і дуже розрастати ся. Отже скоро той грибок лиш покаже ся на листю, треба зараз в 100 лїтрах води розпустити півтора або 2 кільо синього каменя (він дуже дешевий) і кільо згашеного вапна і тою мішаниною скрапляти бадилє бараболї при помочи сикавки або яким иншим способом. На гектар (морґ і три чверти) треба 250 лїтрів тої мішанини. В дві недїли по першім скропленю (в слотну пору і скорше) треба ще раз скропити, а в три недїлї по тім треба ще й третий раз скропити, але тогди вже треба ужити 350 або й 400 лїтрів тої мішанини.

— На укушенє від комах (пчіл, шершенів, комарів і т. п.) показав ся дуже добрим іхтіоль (єсть то рід трану з передпотопових риб, котрим намокло камінє в деяких сторонах, як н. пр. в Тироли, а з котрого его витапляють); укушене місце треба помастити або чистим іхтіолем (купує ся в аптицї) або змішаним з вазелїною і лїнолїном (олїєм з вовни, котрий одержує ся при чищеню вовни).

— Ідовиті гриби від нешкідливих дуже трудно розпізнати. Звичайно пізнає ся по тім, що коли їдовитий гриб розтерти в пальцях, то він має неприятний запах, а коли его розкраяти, то він стає синий або чорний, або також пускає біле молочко. Але то все ще непевні ознаки. Длятого єсть дуже добре гриби, о котрих не знає ся на певно, які они, намочити на якийсь час в міцнім виннім оцтї; оцет відбере їдовитим грибам в більшій части їх їдовитість.

— Лямпу від нафти очистити можна дуже добре сухим попелом і бібулою. До лямпи треба насипати досить попелу (без води) і витирати єї добре при помочи бібули. Попіл втягне в себе всю нафту і резервоар стане тогди зовсїм чистим; треба ще лиш опісля витерти его на чисто мягоньким платком. Сей спосіб лїпший і догіднїйший, як мити лямпу милом і содою.

Поправка: У вчерешній переписцї під знаком „Громада Лисичинцї" лишила ся через недогляд в коректї разяча похибка, зміняючи в першій хвили значінє цїлого реченя, хоч коли трошки подумати, можна зараз здогадати ся. Похибка стала ся в той спосіб, що випущено на кінци реченя точку, а зараз слїдуюче слово видруковано малою замість великою буквою. Отже має так бути: „Може треба буде мури цементувати. **А**сфальтом, а до того ще й самі, і т. д. — а не: Може треба буде цементувати асфальтом, а дотого ще й самі і т. д., бо прецї цементує ся цементом, а не асфальтом.

Телеграми.

Віденъ 10 липня. Після N. fr. Presse скликано репрезентантів вірноконституцийної більшости на збори до Відня в цїли обговореня ситуациї політичної і становища супротив правительства.

Константинополь 10 липня. Амбасадори вручили Портї ноту, в котрій зазначують згідність і солїдарність держав европейских в справі управильненя границї в Тесалїї.

Солунь 10 липня. Розійшла ся тут чутка, що правительство турецке віддало в аренду всї податки в занятій турецким войском части Тесалїї.

Надіслане.

не повбуду ся его! — зітхає жалібно, всуваючи парасоль за куфер на сїтку над лавкою. — Судилось менї вже умирати з моїм парасолем! — І піддаючись волї судьби сїдає в кутї ваґона і запалює циґаро.

Парасоль звиджує хорошу Фльоренцию, їде Апенїнами, приглядає ся чудовим околицям, душить ся в численних тунелях.

— O santa Lucia! Santa Lucia! — доносить ся до нас хороший, дзвінкий тенор на одній стациї.

Дощ мідяків сипле ся з вікон ваґона до дїравого капелюха співаючого жебрака.

І приятель одушевлений, очарований співом.

— Співаче — крикнув нагле, немов в захвитї — тебе люблять боги! — і з огнем одушевленя в очах подає єму парасоль. Жебрак витягає жадобно руки, але в мить відскакує як би попарив ся.

— O santa Lucia! Santa Lucia! — звенить вже перед дальшими возами, а на піску дзвонить мідь. Співак збирає скоро даровані мідяки, забуваючи, що властиво слїпий.

— Навіть жебрак не хоче его! — скрикнув в розпуці приятель і з гнївом кидає парасоль під лавку.

Потїшаю приятеля як можу, аби погодив ся з судьбою і так минаємо Больонїю, Падову, Верону. Вертаємо до австрийских границь. Поїзд задержує ся в Алї.

Приятель не говорив від рана. Сидїв як зарізаний. Дармо білявка, що сидїла напротив него, стріляла своїми голубими очима. Не уважав анї на мене. Аж нараз ожИвив ся — не може діждати ся, коли отворять дверцї ваґона, сам собі помагає і стрімголов жене з ваґона.

В Алї міняють ся поїзди і переглядають ся пакунки

Приятель надаючи свій куфер оглядає ся так боязливо а заразом і осторожно, що скарбовий стражник не довіряє єму і перекидає в куфрі всьо брудне білє.

— Не маю з собою нїчого більше, крім того, що тут бачите, не маю, запевняю вас.

Скарбовий урядник підозріваючи его о якийсь хитрий підступ переглядає і всї его кишенї. Вкінци ми щасливо опинили ся в ждальни. Приятель затирає руки. Пє жадно другу і трету чарку вина. І ми сїдаємо знов до воза, до австрийского поїзду; поїзд італїяньский, що нас привіз, стоїть порожний там на задї.

— Слава-ж тобі Господи! — тїшить ся приятель і підносить очи до неба. — Щаслива хвиля, що вибавила мене від мого —

— Не забув хто з панів чого у ваґонї? — відзиває ся сухий голос худого чоловіка з синими окулярами, що їхав з нами ще з Больонїї.

— Я? Нї! То не я — відповідає приятель зі страхом.

— Маю всьо. Справдї.

— То перепрашаю. Я гадав, — менї здавало ся — парасоль —

— Я не мав нїколи нїякого парасоля — кричить приятель наполоханий і оглядає ся кругом себе з трівогою.

— А то що? — відзиває ся зі сьміхом милий голосок білявки, що сидїла напротив нас. На приятеля дивить ся двоє дївочих очий, що тонуть в сльозах сьміху і він бачить перед собою свій парасоль....

Так парасоль переїхавши щасливо границю, дістав ся через Альпи аж до красних околиць полудневих Чех.

Коли-б котрий з наших музеїв хотїв придбати для себе той рідкий оказ — то я радо буду служити посередництвом.

За редакцію відповідає [illegible]

Поручає ся

торговлю вин ЛЮДВИКА ШТАДТМІЛЛЬЕРА у Львові.

Вже вийшов новий цінник о знижених цінах

ФАБРИКИ ШТУЧНИХ НАВОЗІВ

Спілки командитової **ЮЛІЯНА ВАНҐА**

у Львові, улиця Академична ч. 5. 34

Кто пье Катрайнера Кнайпа солодову каву?

Всѣ

котрй любятъ смачну каву, хочутъ бути здоровй и хочутъ щадити.

13

Найсильнійше, найвисше положене здроєвище сталеве на цілім сьвіті, найвідповіднійше заведене гидропатичне всхідної Европи при устю Дорни до золотої Бистриці. Сезон від 1-го червня до 30-го жовтня. На послідній стациї зелїзничій Кімполюнґ численні оказиї при кождім поїзді. Прогульки до румуньских і угорских місцевостий, возами, верхом і тратвами.

ДОРНА, Буковина.

В новім величавім домі купелевім видає ся після найновійшої системи купелї **мінеральні, сталеві, шлямові, солодові, солянкові і соснові.** Після вимогів науки уряджений відділ гидропатичний посїдає службу виобразовану в клїніці **проф. Вінтерніца.** Лїчене **молоком і жентицею.** Проспекта висиляє заряд здроєвий. Питаня адресувати до лікаря здроєвого і купелевого **дра Артура Лебель.** 29

ВЕРТГАЙМА машини до шитя

подвійно стебнуючі.

Перворядний німецкий **виріб** для домового ужитку і промислу, котрий доставляю з Відня до кождої місцевости в цілій монархії.

Висок. рам. ножна	зр. 35·50
Висок. рам. ручна	зр. 31·50
З човенцем перст.	зр. 49·—
30-дн. час проби	5-літ. ґвар.

Кожду машину, котра в часї проби не покаже ся дуже доброю — беру назад.

Цінники і взори шитя на жадане посилаю.

Склад машин до шитя

ЛЮДВИК ШТРАВС

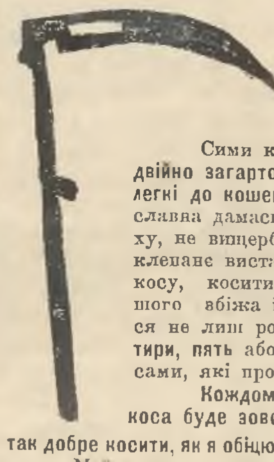
протоколована фірма доставець тов. ц. к. урядників.
Відень IV. Margarethenstr. 12/fg

Доставлена паном машина до шитя ВЕРТГАЙМ Б. ручна, вдоволила мене вповні, можу отже Вашу фірму кождому найгорячійше поручити. 33

Ляндеґ в Австриї низшій.
Теодора Бропік
жена ц. к. надофіцияла цлового.

Е. ПАТРАХ і ПОЛІСЮК в Стрию

давнійше **Л. І. Патрах**

Правдиві стрийскі коси суть лиш ті, на котрих єсть фірма „**Патрах**" вибита.

Коси з маркою сїчкарня

з англїйскої срібної стали (Silver-Steel)

Сими косами надзвичайно легко косити. Они подвійно загартовані, ріжуть остро, остають ся довго острими, легкі до кошеня і такі гнучкі, як найлучша, на весь сьвіт славна дамасценьска сталь. Они перетинають зелїзну бляху, не вищербуючи ся і лиш дуже мало нищать ся. Одно клепане вистарчує на кілька днів. А виостривши раз таку косу, косити можна нею **120 до 150 кроків** і найгустійшого збіжа і найтвердшої гірскої трави, чим ощадить ся не лиш робочий час, но і плата за кошенє, і то о **чотири, пять або шість** разів в порівнаню з звичайними косами, які продають ся торговцями.

Кождому, хто купить мою косу, заручаю, що кожда коса буде зовсім така, як тут описано. Єсли коса не буде так добре косити, як я обіцюю, то в противнім разї перемінюю косу 5—6 р

Мої коси суть так за широкі, які потрібні в нашім краю і так за довгі, яких хто потребує, і то по слідуючій цінї.

Довг. цїл. к.	60	65	70	75	80	85	90	95	100	105	110	115	цтм
Цїна 1 кос.	1·00	1·05	1·10	1·20	1·30	1·40	1·50	1·60	1·70	1·80	1·90	2·00	кр.
На 5 клґ. іде	14	13	11	10	9	8	8	7	6	6	5	5	кос

Марморовий камінь до остреня коси.

Довгота стм.	18	21	22	25	вкінци звичайні брусики мармор.
Цїна за штуку кр.	30	35	38	40	16 кр.

Бабка з молотком 1 злр. 20 кр.

Посилка найблизшою почтою лише **за готівку або посліплатою,** оплата почтова при пакетах до 5 клґр. коштує 10 кр.

При замовленю найменше 10 кіс приймає на себе половину посилки, а при замовленю 20 кіс цїлу.

При десятьох косах даю 11ту і один брусик — при 30. 4 коси і 4 брусики дармо. 30

Бюро оголошень і дневників

приймає

ОГОЛОШЕНЯ

до всїх дневників

по цїнах оріґінальних.

До

Народної Часописи, Ґазети Львівскої, і Przeglą-du

може лише се бюро анонси приймати.

С. Кельсен у Відни

поручає:

Кльосети з перепливом води і без того. — Рури кльосетові. — Каналові насади з патентовим замкненем.— Збірники на воду. — Комплєтні уряджения купелеві. — Вентілятори. — Прибори до водотягів, як також рури ляні і ковані. — Помпи, фонтани і всякі арматури.

Заступники для Галичини і Буковини

ГЕРМАН ГАМЕЛЬ у Львові Пасаж Гавсмана ч. 8

На жадане висилає ся катальоґи.

З друкарнї В. Лозиньского під зарядом В. І. Вебера.